

ANALIZA RYNKU PRACY POWIATU PROSZOWICKIEGO (stan na 31.12.2023r.)

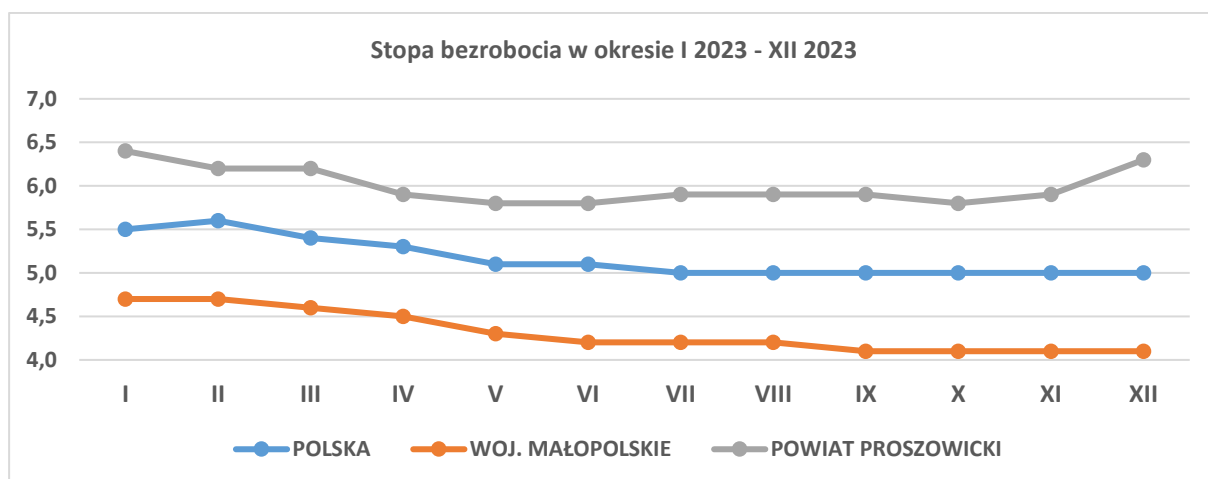
PROSZOWICE, styczeń 2024

POZIOM BEZROBOCIA

Według stanu na dzień 31.12.2023r. w rejestrach PUP w Proszowicach znajdowało się 901 osób bezrobotnych (o 17 osób więcej niż na koniec miesiąca roku poprzedniego).

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2023r. wynosiła w powiecie 6,3%, stopa bezrobocia dla Małopolski 4,2%, w kraju natomiast 5,1%

W porównaniu z poprzednim miesiącem zauważyć można, że stopa dla kraju i województwa małopolskiego pozostaje na tym samym poziomie.

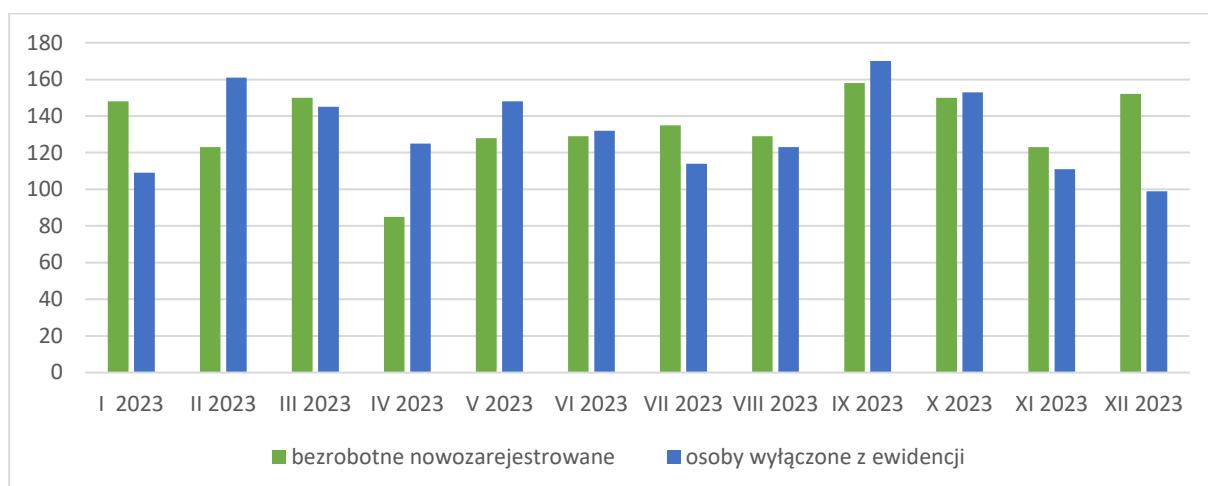
W grudniu 2023r. w powiatowym urzędzie pracy zarejestrowało się 152 bezrobotnych (o 13 osób więcej niż w m-cu poprzednim), wyrejestrowało się natomiast 99 osób (o 15 mniej niż miesiąc wcześniej).

Największa rotacja bezrobotnych nastąpiła w miesiącu wrześniu br. W tym okresie zauważyć można także najwyższe wyłączenia z ewidencji.

NAPŁYW I ODPŁYW BEZROBOTNYCH W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2023 ROKU

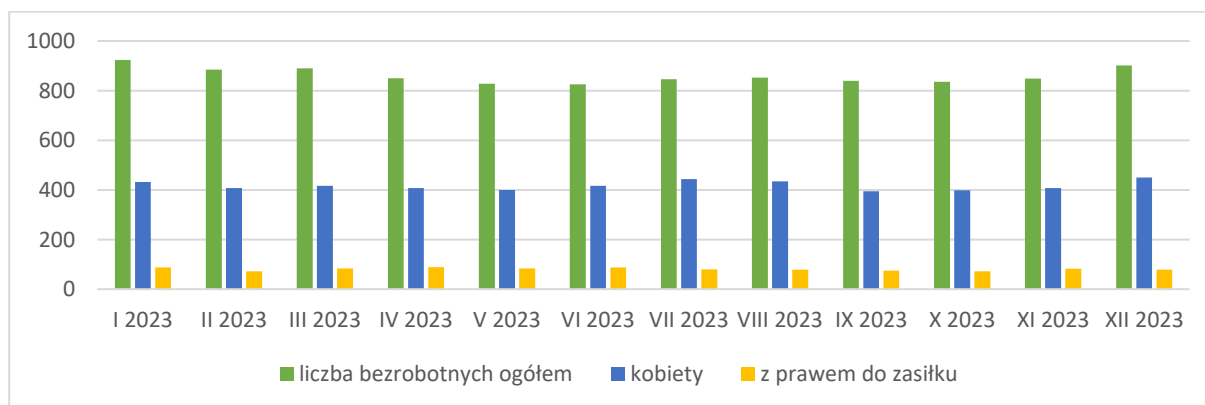
Wyszczególnienie	I 2023	II 2023	III 2023	IV 2023	V 2023	VI 2023	VII 2023	VIII 2023	IX 2023	X 2023	XI 2023	XII 2023
Bezrobotni nowozarejestrowani	148	123	150	85	128	129	135	129	158	150	123	152
Osoby wyłączone z ewidencji	109	161	145	125	148	132	114	123	170	153	111	99

NAPŁYW I ODPIY W BEZROBOTNYCH W OKRESIE I 2023 – XII 2023

Poniżej ilość bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Proszowicach na koniec poszczególnych miesięcy 2023r. Wśród bezrobotnych dominują mężczyźni (za wyjątkiem okresu VI 2023 do VIII 2023 - wyższy udział kobiet). Osoby z prawem do pobierania zasiłku dla bezrobotnych stanowią zaledwie 8%(na koniec 2023r.).

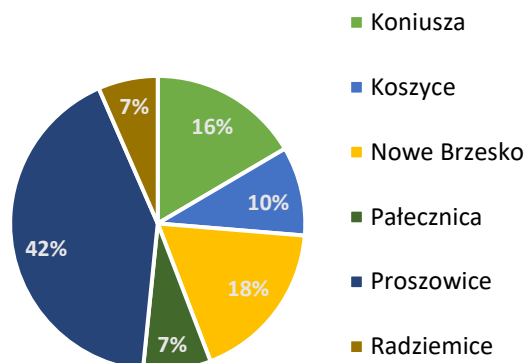
IŁOŚĆ BEZROBOTNYCH NA KONIEC POSZCZEGÓLNYCH MIESIĘCY W OKRESIE I – XII 2023

Analizując ilość bezrobotnych w rejestrach PUP w Proszowicach na koniec poszczególnych miesięcy obserwuje się nieznaczny spadek bezrobotnych w miesiącach wiosenno-letnich. 42% zarejestrowanych osób to mieszkańcy gminy i miasta Proszowice, ze względu na większą ilość ludności zamieszkujących tę gminę oraz charakterem rolniczym pozostałych gmin (duży odsetek ludności wiejskiej nie ma możliwości zarejestrowania się jako osoba bezrobotna z powodu posiadania gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe).

ILOŚĆ BEZROBOTNYCH NA TERENIE POSZCZEGÓLNYCH GMIN POWIATU PROSZOWICKIEGO (STAN NA 31.12.2023r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ BEZROBOTNYCH
Koniusza	149
Koszyce	88
Nowe Brzesko	161
Pałecznicza	67
Proszowice	377
Radziemice	59
Razem	901

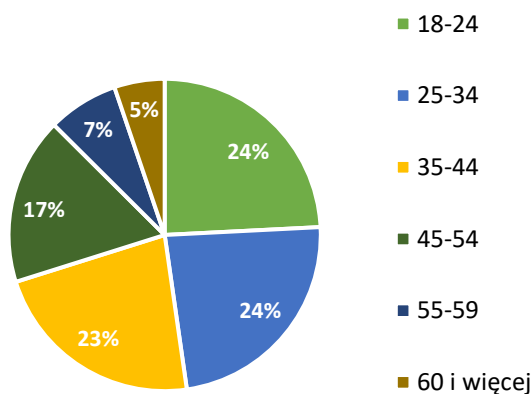

STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG WIEKU

Analizując strukturę bezrobocia wg wieku wynika, że dominują trzy grupy wiekowe (osoby w wieku 18-24 lat i 24-34 lat (po 24% na koniec roku), oraz bezrobotni w wieku 35-44 lat (23%). Udział grup wiekowych w analizowanym okresie nie podlega istotnym zmianom.

ILOŚĆ BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU (STAN NA 31.12.2023r.)

Wiek	18-24	218
	25-34	212
	35-44	202
	45-54	156
	55-59	66
	60-64	47
	RAZEM	901

Duży udział osób młodych wśród osób bezrobotnych jest cechą charakterystyczną zjawiska bezrobocia na proszowickim rynku pracy. Osoby do 24 roku życia w ewidencji urzędu często kontynuują naukę w systemie zaocznym i/lub odbywają staż a więc pozostają w rejestrach urzędu.

Pomimo obejmowania wsparciem ludzi młodych poprzez realizację przez urząd projektów i programów adresowanych do tej grupy wiekowej sytuacja nie uległa poprawie. Niewątpliwie na taki stan ma wpływ rosnąca inflacja, która wymusza na lokalnych pracodawcach działania

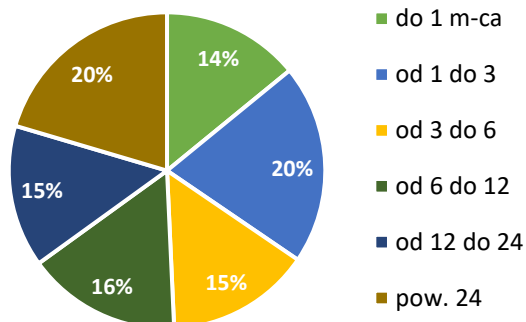
skoncentrowane wokół utrzymania istniejących stanowisk pracy a mniej na zatrudnianie ludzi młodych, często wymagających wsparcia w procesie adaptacji w pierwszym miejscu pracy.

STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Z danych dotyczących struktury osób bezrobotnych ze względu na długość pozostawania w rejestrach zawartych poniżej wynika, iż w końcu grudnia 2023r. bez pracy od ponad 24 m-cy pozostawało 184 osoby (20%).

ILOŚĆ BEZROBOTNYCH WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY (STAN NA 31.12.2023r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		ILOŚĆ BEZROBOTNYCH
Czas bez pracy (w m- cach)	do 1	127
	1-3	184
	3-6	133
	6-12	142
	12-24	131
	pow. 24	184
RAZEM		901

Osoby pozostające bez pracy od 12-24 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy (łącznie obie te grupy stanowią 35%) to nadal duże wyzwanie w procesie aktywizacji. Powiatowy Urząd Pracy dla tych osób pozyskuje środki na działania wspierające wyjście z kilkuletniej bierności i zachęca do wejścia na rynek pracy m.in. poprzez staże z deklaracją zatrudnienia po jego ukończeniu, częściową refundację kosztów zatrudnienia czy doposażenie stanowiska pracy dla takiego bezrobotnego, które ma być zachętą dla pracodawcy do utworzenia miejsca pracy dla osoby powracającej na rynek pracy po dłuższej przerwie.

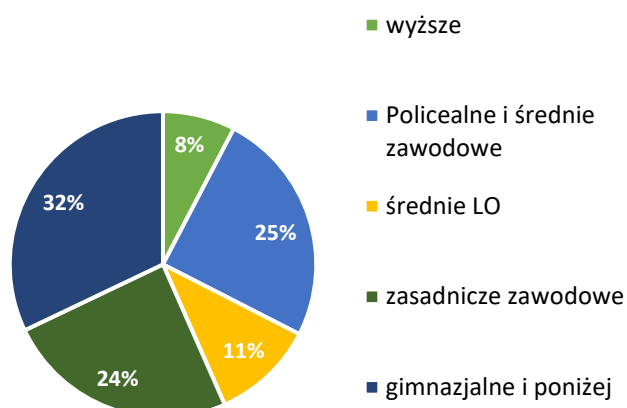
STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

Analizując dane na koniec grudnia 2023r. dotyczące **wykształcenia zarejestrowanych osób**, należy zwrócić uwagę, że struktura ta nie zmienia się zasadniczo na przestrzeni kilkunastu miesięcy.

Dominują osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (32%) oraz policealnym i średnim zawodowym (25%). Tylko 8% bezrobotnych legitymowało się dyplomami wyższych uczelni.

ILOŚĆ BEZROBOTNYCH WG WYKSZTAŁCENIA (STAN NA 31.12.2023r.)

	WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ BEZROBOTNYCH
wykształcenie	wyższe	69
	policealne i średnie zawodowe	224
	średnie LO	98
	zasadnicze zawodowe	221
	gimnazjalne i poniżej	289
	RAZEM	901

Osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym to w większości absolwenci techników (m. in. technik ekonomista, technik mechanizacji rolnictwa oraz technik rolnik).

Największe trudności ze znalezieniem odpowiedniego zatrudnienia mają technicy ekonomiści (głównie kobiety). Wynika to z ich zbyt wysokich oczekiwań i braku motywacji do podnoszenia kwalifikacji. Osoby z wykształceniem średnim ogólnym (11%) to głównie osoby studiujące zaocznie, które w okresie figurowania w rejestrach korzystają ze szkoleń lub nabywają praktyczne umiejętności na stanowisku pracy w formie stażu.

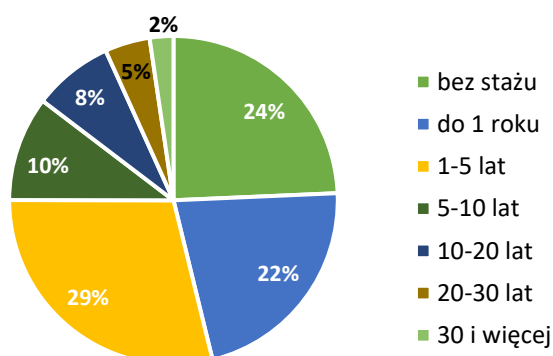
STRUKTURA BEZROBOCIA WEDŁUG STAŻU PRACY

Struktura zarejestrowanych osób pod względem posiadanego stażu pracy na koniec grudnia br. w porównaniu do kilkunastu ostatnich miesięcy tylko nieznacznie się różni. Nadal dominują osoby z krótkim stażem pracy (1-5 lat) i stanowią 29%.

Dużą grupę stanowią bezrobotni bez doświadczenia zawodowego (24%), którzy wymagają szczególnego wsparcia w wejściu na rynek oraz ze stażem bardzo krótkim (do 1 roku) - 22% ogółu.

ILOŚĆ BEZROBOTNYCH WG STAŻU PRACY (STAN NA 31.12.2023r.)

	WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ BEZROBOTNYCH
Staż pracy	bez stażu	219
	do 1 roku	197
	1-5 lat	260
	5-10 lat	93
	10-20	71
	20-30	40
	30 i więcej	21
	RAZEM	901

Należy tutaj zwrócić uwagę, że osoby z niewielkim doświadczeniem zawodowym to nie tylko osoby młode, większość osób (ponad 60%) ze stażem do roku to osoby powyżej 25 roku życia. Duża część działań nakierowana jest więc na umożliwienie wejścia na rynek pracy poprzez zdobycie doświadczenia zawodowego (staże z deklaracją zatrudnienia, subsydiowane zatrudnienie, doposażenie stanowiska pracy).

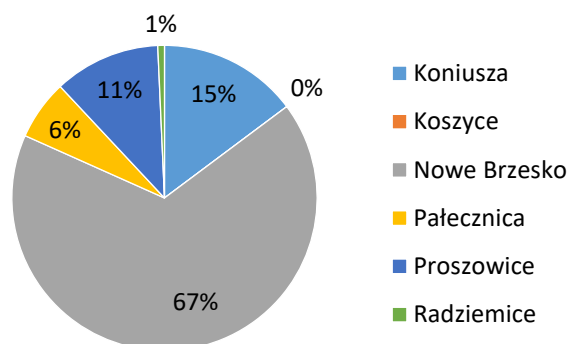
UCHODźCY Z UKRAINY W REJESTRACH URZĘDU W OKRESIE 01.01.2023 – 31.12.2023

Od początku stycznia 2023r. do końca grudnia zarejestrowały się **142 osoby** posiadające status uchodźcy z Ukrainy (w tym 114 kobiet).

Zdecydowana większość zarejestrowanych obywateli Ukrainy to osoby przebywające na terenie Gminy i Miasta Nowe Brzesko.

UCHODźCY Z UKRAINY W REJESTRACH URZĘDU WEDŁUG MIEJSCA POBYTU
(w okresie 01.01.2023r.-31.12.2023r.)

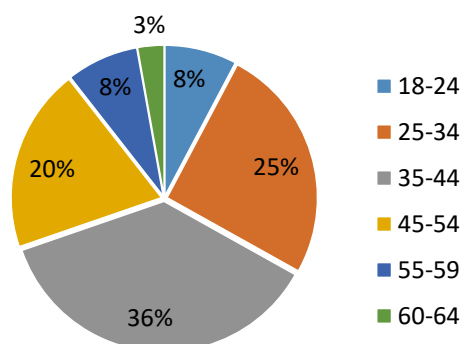
WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ OSÓB
Koniusza	21
Koszyce	0
Nowe Brzesko	95
Pałecznicza	9
Proszowice	16
Radziemice	1
Razem	142

Znaczna część zarejestrowanych uchodźców należy do przedziału wiekowego 35-44. Przeważająca część posiada status osoby bez kwalifikacji zawodowych i bez doświadczenia zawodowego (brak spełnienia wymagań formalnych tj. przedłożenie dokumentów potwierdzających wykształcenie, posiadane kwalifikacje oraz staż pracy).

ILOŚĆ OBYWATELI UKRAINY W REJESTRACH URZĘDU WEDŁUG WIEKU
(w okresie 01.01.2023r.-31.12.2023r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ OSÓB
Wiek 18-24	11
25-34	36
35-44	52
45-54	28
55-59	11
60-64	4
Razem	142

Ok. 15% spośród zarejestrowanych uchodźców deklaruje wykształcenie wyższe, głównie ekonomiczne a także humanistyczne: pedagog, nauczyciel, psycholog oraz medyczne: fizjoterapeuta. Niestety w tych przypadkach główną barierą na rynku pracy jest brak znajomości języka polskiego (w dniu rejestracji niespełna 10% deklaruje znajomość języka angielskiego w stopniu podstawowym i umiarkowanym).

Informacje dot. ukończonej szkoły, posiadanych umiejętności oraz oczekiwań względem pracy w Polsce pozyskiwane są przez doradców zawodowych i doradców klienta w trakcie procesu doradczego i realizacji Indywidualnych Planów Działania.

Na koniec grudnia w rejestrach znajdowało się 67 osób - obywateli Ukrainy. Część podjęła pracę (głównie na stanowiskach pomocnik rolnika w gospodarstwach rolnych oraz sortowacz, pakowacz w skupach warzyw), były też wyrejestrowania związane ze zgłoszeniem zmiany miejsca zamieszkania.

Osobom z Ukrainy, które nie rejestrują się w urzędzie również przekazywane są niezbędne informacje związane z rynkiem pracy w Polsce oraz do których instytucji należy się zwrócić, aby uzyskać konkretną pomoc. W tym celu został utworzony punkt informacyjny.

Do końca grudnia br. urząd zawarł **19 umów stażowych**, na podstawie których bezrobotni obywatele Ukrainy zdobyli doświadczenie zawodowe (m.in. na stanowiskach: pakowacz, pomoc kuchenna, pomocniczy robotnik budowlany, fryzjer, manikiurzystka, asystent nauczyciela przedszkola, pracownik utrzymania czystości. Ponadto 3 osoby zostały skierowane na szkolenie języka polskiego jako obcego na poziomie B1.

ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW (NA PODSTAWIE PRZEPISÓW OBOWIĄZUJĄCYCH PRZED 24.02.2022) – PRACA SEZONOWA I OŚWIADCZENIA O ZAMIARZE POWIERZENIA PRACY

W okresie od stycznia do grudnia 2023r. zostało złożonych 99 wniosków w sprawie wydania zezwolenia na pracę sezonową (typ S). Na tej podstawie wydanych zostało 4 zezwolenia na pracę sezonową dla obywateli wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

65 postępowań umorzono z mocy prawa, jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy nie przedstawił kopii ważnego dokumentu uprawniającego cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

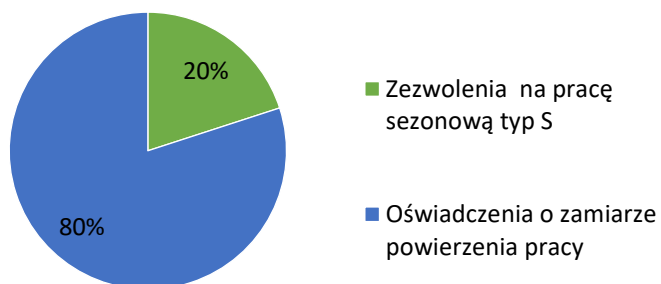
- 1) po upływie 120 dni od dnia rozpoczęcia pracy określonego we wpisie do ewidencji wniosków lub
- 2) w dniu upływu terminu zakończenia pracy określonego we wpisie do ewidencji wniosków, lub
- 3) w dniu 31 grudnia roku kalendarzowego, w którym cudzoziemiec miał wykonywać pracę.

W 2023 roku zostało także złożonych 16 oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi.

Liczba zezwoleń typ S i zarejestrowanych oświadczeń była znacznie mniejsza w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Cudzoziemcy na lokalnym rynku najczęściej zatrudniani są w zawodach: sortowacz, pakowacz, magazynier, pomocniczy robotnik polowy, pomocnik rolnika.

ILOŚĆ WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA PRACĘ CUDZOZIEMCA ORAZ ZAREJESTROWANYCH OŚWIADCZEŃ

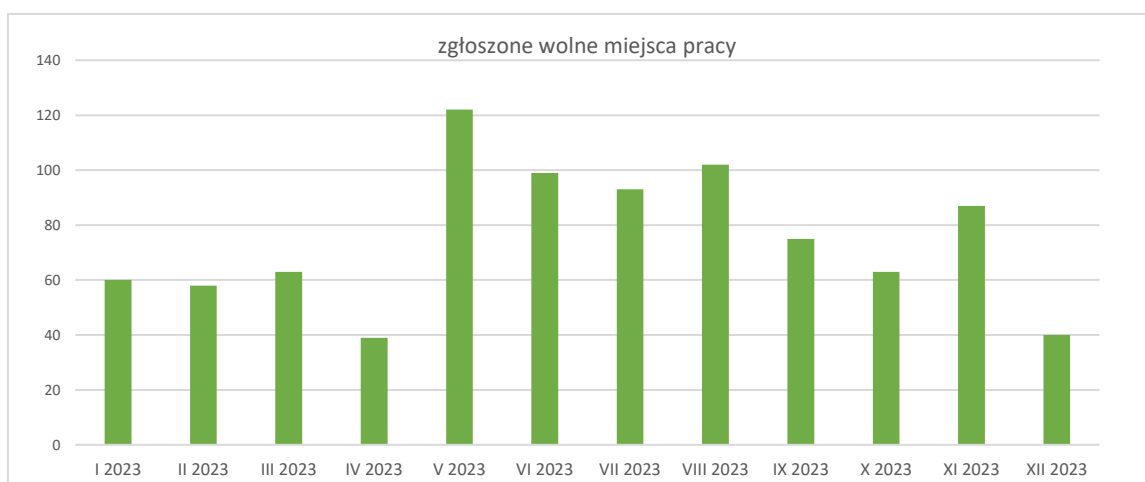
WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ
Zezwolenia na pracę sezonową typ S	4
Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy	16

Spadek ilości zatrudnianych na terenie powiatu cudzoziemców na podstawie powyższych zasad w stosunku do roku 2022 wynika z innych możliwości ich zatrudniania, które określiła ustawa o pomocy uchodźcom z Ukrainy. Zatem oprócz dotychczasowej pracy sezonowej i oświadczeń o zamiarze zatrudnienia składanego przez pracodawcę (dokumenty te dawały możliwość legalnego pobytu i pracy), możliwe jest poszukiwanie zatrudnienia bezpośrednio przy udziale urzędu pracy (w tym także zatrudnienia subsydiowanego -korzystania ze środków Funduszu Pracy) oraz pośrednio – poprzez złożenie powiadomienia o zatrudnieniu pracownika z Ukrainy, **w 2023 roku wpłynęło 673 takich powiadomień.**

OFERTY PRACY

W okresie od stycznia do grudnia 2023r. urząd dysponował **901 miejscami** pracy dla osób bezrobotnych (w tym 380 miejsc pracy subsydiowanej).

OFERTY PRACY W 2023 ROKU

Wśród najczęściej zgłaszanych ofert pracy w tym roku znalazły się oferty w zawodach:

1. Pakowacz ręczny-150 ofert
2. Technik prac biurowych, technik administracji, pozostali pracownicy administracyjni i biurowi - 72 oferty
3. Sprzedawca – 67 ofert
4. Pracownik produkcji - 63 oferty
5. Robotnik gospodarczy, sprzątaczką – 56 ofert
6. Pomocniczy robotnik budowlany -36 ofert
7. Magazynier – 34 ofert
8. Pomoc kuchenna -26 ofert

Oferty pracy na stanowiskach pakowacz ręczny w większości złożone były w celu uzyskania informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych (w sytuacji gdy oferta nie może być zrealizowana np. na brak chętnych do pracy, pracodawcy starają się o zezwolenie na pracę cudzoziemców).

Stanowiska biurowe to w większości oferty subsydiowane (staże, prace interwencyjne), dlatego nie pokazują realnego zapotrzebowania na pracowników biurowych na lokalnym rynku. Często są to oferty zgłaszane przez jednostki administracji publicznej.

Oferty na stanowisko sprzedawcy w większości pochodzą w branży spożywczej, handel pozostałymi artykułami (obuwie, odzież itp.) w roku 2023r. odnotował straty i w związku z tym zatrudnienie również nie wzrosło.

Stanowiska pomocnicze m.in. robotnik gospodarczy/sprzątaczką dotyczą w większości ofert prac subsydiowanych tj. staże, prace interwencyjne. Oferty w tych zawodach proponowane są w przeważającej części w jednostkach samorządowych, głównie w urzędach gmin.

Oferty pracy zgłaszane na stanowisko pomocniczy robotnik budowlany dotyczyły krótkotrwałych prac sezonowych i zgłaszane były przez niewielkie firmy remontowo-budowlane działające na terenie powiatu. Pomimo trudnej sytuacji gospodarczej nie obserwuje się redukcji zatrudnienia w branży budowlanej.

Analizując wymagania pracodawców należy zauważyć, że oprócz konkretnych umiejętności i uprawnień na znaczeniu zyskała umiejętność samodzielnej organizacji czasu pracy oraz współpracy z zespołem w środowisku cyfrowym. Pandemia pokazała, jak ważna jest umiejętność szybkiej adaptacji do zmian, kompetencje w zakresie komunikacji – również tej prowadzonej online – oraz inteligencja emocjonalna.

ANALIZA DOMINUJĄCYCH ZAWODÓW

LICZBA BEZROBOTNYCH – DOMINUJĄCE ZAWODY (BRANE SĄ POD UWAGĘ ZARÓWNO ZAWODY WYUCZONE JAK I WYKONYWANE) - STAN NA 31.12.2023r.

Nazwa zawodu	ogółem	w tym kobiet
Bez zawodu (osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym, średnim ogólnokształcącym)	438	240
Handel (m.in. sprzedawca, kasjer, magazynier)	193	152
Gastronomia (kucharz, cukiernik, piekarz, kelner)	86	67
Zawody pomocnicze przy pracach prostych (sprzątaczką, pomocniczy robotnik polowy, pomocnik budowlany, robotnik drogowy, placowy, ładowacz, pakowacz)	76	28
Technik ekonomista i pracownik administracyjno-biurowy (technicy biurowi, administracyjni, sekretarki, pracownicy obsługi biura)	73	62
Ślusarze, spawacze, tokarze i pokrewni	48	0
Mechanik pojazdów samochodowych	36	0
Zawody rolnicze (m.in. technik mechanizacji rolnictwa, technik rolnik, technik ogrodnik, operator pojazdów i maszyn rolniczych)	23	8

Zawody poszukiwane w Powiecie Proszowickim i Małopolsce:

- **medyczne** - tj. pielęgniarki i położne, lekarze, ratownicy medyczni, fizjoterapeuci i masażyści;
- **specjaliści ds. finansów** - samodzielni księgowi
- **specjaliści nauk technicznych** - inżynierowie budownictwa, architekci
- **transportowe** - m.in. kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kierowcy autobusów
- **pracownicy usług** - w tym kosmetyczki i fryzjerzy
- **informatyczne** - programiści, projektanci i administratorzy baz danych
- **budowlane** -malarz, technolog robót wykończeniowych

ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIEŃ

Analiza umiejętności i uprawnień pokazała, że najbardziej pożądanymi uprawnieniami na lokalnym rynku jest prawo jazdy kat C, C+E oraz kwalifikacji wstępnej do przewozu drogowego (przewóz rzeczy), uprawnienia operatora wózków widłowych oraz pracownicy usług fryzjerskich i kosmetycznych jak również specjaliści do spraw finansowo księgowych (samodzielny księgowy), elektrycy, mechanicy samochodów osobowych.

Na podstawie analizy strony podażowej rynku pracy - umiejętności i uprawnień osób zarejestrowanych w tut. urzędzie można stwierdzić, że dominuje umiejętność obsługi komputera (głównie pakiet Office) oraz prowadzenia samochodu osobowego (prawo jazdy B). Wśród kobiet dominuje umiejętność obsługi kasy fiskalnej i programu do wystawiania faktur. Część osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym posiada umiejętności związane z robotami ogólnobudowlanymi (wykończenie wnętrz), które nie są potwierdzone odpowiednim dokumentem.

Powszechnym uprawnieniem wśród mężczyzn jest uprawnienie operatora wózków widłowych, uprawnienia spawacza gazowego i elektrycznego oraz prawo jazdy kat. C. Są to osoby

skierowane przez PUP na szkolenie, które po stosunkowo krótkim okresie od ukończenia szkolenia znajdują zatrudnienie.

WNIOSKI

Należy zwrócić uwagę na trudności w aktywizacji osób pozostających w rejestrach wynikające z braku motywacji i braku lub niedopasowania ich kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku oraz braku doświadczenia zawodowego lub ograniczeń zdrowotnych (osoby długotrwale bezrobotne w rejestrach pow. 12 m-cy, z niskimi kwalifikacjami i bez stażu pracy, osoby z niepełnosprawnościami).

Ważne jest, aby zachęcać pracodawców do tworzenia nowych miejsc pracy zwłaszcza dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy poprzez dofinansowanie utworzenia stanowiska pracy (doposażenie) oraz refundacji części kosztów zatrudnienia (prace interwencyjne).

Należy również umożliwiać osobom bezrobotnym, w tym młodym zdobycie doświadczenia poprzez odbywanie stażu zgodnie z posiadanym wykształceniem lub w innym, nowym zawodzie. Tym bardziej, że młodzież szkolna, z uwagi na ograniczenia w możliwości zdobywania praktycznych umiejętności, co może powodować trudności w odnalezieniu się na rynku pracy.

Ponadto promuje się „pracę na własny rachunek”, głównie w branżach dających możliwość rozwoju w obecnej sytuacji, poprzez udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności.

Rolą urzędu jest również dostarczanie potencjalnym kandydatom do pracy niezbędnej wiedzy, umiejętności oraz wskazywaniu postaw pożądaných przez pracodawców. Eliminowanie deficytów w tym zakresie jest kształtowaniem osób bezrobotnych do sprawnej, skutecznej, odpowiadającej oczekiwaniom jakościowym, realizacji danych zadań. Nie wolno zapominać, że pandemia zwróciła uwagę na konieczność rozwoju kompetencji cyfrowych – brak umiejętności związanych z wykorzystaniem technologii informatycznych może być czynnikiem wpływającym na bierność zawodową.

Uzyskiwanie/uzupełnianie kwalifikacji będzie oparte m.in. na wykazie zawodów deficytowych (Barometr zawodów) dla powiatu oraz województwa. Szkolenia będą realizowane w formie indywidualnej (program szkolenia dopasowywany dla konkretnego kandydata) w celu szybkiego reagowania na bieżącą sytuację. Ma to na celu dostarczenie pracodawcom pracowników z oczekiwanymi przez nich kwalifikacjami i umiejętnościami.

Coraz istotniejsze jest podnoszenie kwalifikacji osób już pracujących finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Przyczynia się to do utrzymania w zatrudnieniu pracowników w lokalnych firmach i wzmocnienia ich potencjału.

Wobec powyższego nie bez znaczenia jest aktywność urzędu w pozyskiwaniu nowych środków finansowych oraz aktywne włączanie się w inicjatywy podejmowane na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego w regionie.